

روان‌شناسی وابستگی به مواد

سبب‌شناسی، تشخیص و درمان اعتیاد

تألیف

دکتر نعیمه بزمی

عضو هیئت علمی دانشگاه علم و فرهنگ

www.ketab.ir

سرشناسه: بزیمی، نعیمه، ۱۳۴۴ -	دکتر نعیمه بزیمی
عنوان و نام پدیدآور: روان‌شناسی وابستگی به مواد:	روان‌شناسی وابستگی به مواد:
سبب‌شناسی، تشخیص و درمان اعتیاد/ پدیدآور:	سبب‌شناسی، تشخیص و درمان اعتیاد
نعیمه بزیمی.	فروست ۲۰
مشخصات نشر: تهران: کتاب ارجمند، ۱۳۹۰.	ناشر: کتاب ارجمند
مشخصات ظاهری: ۳۳۶ ص، قطع: وزیری	حروف‌نگار و صفحه‌آرایی: وانه نصراللهی
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۱۵۱-۱	طراح جلد: احسان ارجمند
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا، یادداشت: کتابنامه.	چاپ: سامان، صفحانی، روشنگر
موضوع: اعتیاد -- درمان، مواد مخدر -- جنبه‌های	چاپ اول، دی‌ماه ۱۳۹۱، ۱۱۰ نسخه
روان‌شناسی، معتادان -- توانبخشی -- جنبه‌های	شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۱۵۱-۱
روان‌شناسی.	
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۹۴۹/ب۴۶/RC۵۶۶	www.arjmandpub.com
رده‌بندی دیویی: ۶۱۶/۸۶۳۲۰۶	
شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۹۵۷۵۳	این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مرکز پخش: انتشارات ارجمند

- دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز، بین خیابان کارگر و ۱۶ آذر تلفن ۸۸۹۷۹۵۴۴، ۸۸۹۷۷۰۰۴
- شعبه اصفهان: دروازه شیراز، خیابان چهارباغ بالا، پاساژ هزارجریب تلفن ۰۳۱۱-۶۲۸۱۵۷۴
- شعبه مشهد: ابتدای احمدآباد، پاساژ امیر، طبقه پایین، انتشارات مجد دانش تلفن: ۰۵۱۱-۸۴۴۱۰۱۶
- شعبه بابل: خیابان گنج‌افروز، پاساژ گنج‌افروز تلفن ۰۱۱۱-۲۲۲۷۷۶۴
- شعبه رشت: خیابان نامجو، روبروی ورزشگاه عضدی تلفن ۰۱۳۱-۳۲۲۲۸۷۶
- شعبه ساری: بیمارستان امام، روبروی ریاست تلفن: ۰۹۱۱۸۰۲۰۰۹۰

بها: ۱۳۵۰۰ تومان

قانونی، خانوادگی و ... در ایجاد رفتار سوء مصرف مواد نقش دارند و تمامی این عوامل به منظور به ظهور رساندن تأثیرات خود باید از سیستم روانی فرد گذر کنند. در واقع عامل روان‌شناختی یک حلقه مهم از عواملی است که به رفتار سوء مصرف مواد معنا می‌بخشد و در این ارتباط تلاش برای فهم بیشتر کلیه‌ی عوامل، مخصوصاً عامل روان‌شناختی سنگ‌بنای مهم رفتار سوء مصرف مواد است.

با عنایت به این مهم که پیشگیری آسان‌تر از درمان است و در بسیاری از کشورها در ابتدا سیاست در جهت مبارزه با عرضه‌ی مواد بود، اما به تدریج توجه به پیشگیری از اعتیاد معطوف گشت. امروزه دولت باید تلاش‌هایی را در جهت سرمایه‌گذاری و اجرای برنامه‌هایی برای کاهش تقاضای مصرف مواد اعتیادآور اتخاذ کند که این امر باعث رکود در تولید و عرضه خواهد شد. در حقیقت، درمان معتادان موفقیت‌آمیزتر از مبارزه با قاچاق مواد اعتیادآور بوده است و اگر مردم از مواد اعتیادآور استیصال نکنند، تولید یا ورود آن در مملکت نیز اهمیتی نخواهد داشت. به علاوه، اقدامات جاری در زمینه‌ی کاهش تقاضای مواد براساس برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی ۱۳۷۸-۱۳۸۲ هـ ش (۱۳۹۲-۱۴۰۳ میلادی) صورت می‌گیرد.

اهداف اصلی پیش‌بینی‌شده در این برنامه، شامل پیشگیری از طریق ارتقای فرهنگی و کاهش مقبولیت اجتماعی مواد و درمان معتادان و مداخلات در بحران‌ها است. در این برنامه به کنترل عواقب ثانویه‌ی اعتیاد، نظیر ایدز توجه خاصی شده است و به جای اجرای طرح‌های تکراری در زمینه‌ی اعتیاد و علل آن، بررسی و مطالعات شیوه‌های کاهش تقاضا برای مواد افیونی و دیگر مواد اعتیادآور در اولویت برنامه‌های پژوهشی قرار گرفته است.

در ارتباط با مقوله‌ی درمان، توجه و تمرکز درمانگران بر مداخلات درمانی کلی‌نگر بوده و تطبیق این درمان‌ها با ویژگی‌های اجتماعی، روان‌شناختی و پذیرش تفاوت‌های فردی، یک عامل تعیین‌کننده‌ی مهم برای درمان و رفتارهای بعدی است.

بنابراین، رویکردهای درمانی انعطاف‌پذیر که متناسب با شرایط جسمی، روانی و اجتماعی فرد تحت درمان است، کارآمدترین و اثربخش‌ترین روش درمانی خواهد بود. روان‌درمانی حمایتی می‌تواند مکمل خدمات درمانی و مشاوره‌ای معمولی باشد و این نوع روان‌درمانی باید جزئی از یک طرح و برنامه درمانی منطبق بر نیازهای فرد باشد.

با توجه به مطالب ارائه شده و به علت گستردگی دامنه‌ی موضوع، تمام متخصصان بالینی باید با تظاهرات سوء مصرف مواد، صرف‌نظر از این که قصد درمان بیماری را دارند یا خیر آشنایی داشته باشند.

سنجش سوء مصرف بالقوه، اکنون مؤلفه‌ی استاندارد تمام ارزشیابی‌های تشخیصی در نظر گرفته می‌شود. داشتن صلاحیت و مهارت، حداقل برای ارزیابی (نه درمان) سوء مصرف مواد افیونی و غیرافیونی برای تمام متخصصان بالینی (روان‌شناسان بالینی، روان‌پزشکان، پزشکان،

مددکاران اجتماعی، پرستاران و مشاوران سوء مصرف مواد الزامی است.

بر مبنای واقعیت‌های مطرح شده در فوق، کتاب حاضر تلاشی ابتدایی است در راستای گسترش اطلاعات روزآمد علمی در زمینه‌ی شناخت، پیشگیری، درمان و ترک اعتیاد که امید ما بر آن است که حاصل کار مورد استقبال علاقه‌مندان کتاب قرار بگیرد. کوشش مؤلف در نگارش این مجموعه در این راستا بوده است که علاوه بر تدوین یک مرجع کامل درسی، با توجه به تجربیات نگارنده، مجموعه‌ای کاربردی برای تدریس در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی فراهم آورد.

به علاوه، مطالعه و تدریس این کتاب برای دانشجویان دوره‌ی کارشناسی و کارشناسی ارشد در رشته روان‌شناسی با گرایش روان‌شناسی بالینی و سایر رشته‌های مرتبط و سایر علاقه‌مندان توصیه می‌شود.

ارائه‌ی نظرات و پیشنهادات کلیه‌ی صاحب‌نظران و همکاران و اساتید دانشگاه، مؤلف را در بهبود بخشیدن هرچه بیشتر این کتاب در آینده یاری خواهد نمود.

دکتر نعیمه بزمی

روان‌شناسی بالینی

مدرس دانشگاه علم و فرهنگ

زمستان ۱۳۹۱